

RAPPORT

Vem betalar inte i tid?

EN UNDERSÖKNING OM
BETALNINGSTIDERNAS UTVECKLING

Svenska Teknik &
Designföretagen
• **ALMEGA**

BETALNINGSTIDER

Innehåll

Inledning	1
Bakgrund.....	2
Svenska Teknik&Designföretagen tycker	3
Resultatredovisning och slutsatser.....	4
Ingen förbättring av betalningstiderna i privat sektor	4
Störst del betalas efter 30 dagar i privat sektor	4
Mer än hälften av betalningarna i offentlig sektor klarar gränsen	5
Negativa konsekvenser av långa betalningstider	5
Negativ påverkan.....	6
Politikutveckling.....	6
Svenska Teknik&Designföretagen vill se hårdare regler	7
Undersökningen	7
För mer information	7

Inledning

Svenska Teknik&Designföretagen har under en längre tid drivit frågan om att komma till rätta med långa betalningstider i näringslivet. Att långa betalningstider är negativt för företagen är väl belagt och beskrivs exempelvis i utredningen Snabbare betalningar (SOU 2012:11).

I utredningen pekas det bland annat på att långa betalningstider försämrar företagets likviditet och lönsamhet. De växande problemen med långa betalningstider var också grunden till varför EU-kommissionen i februari 2011 antog ett direktiv med ambitionen att korta dessa i näringslivet.

Sverige antog i mars 2013 ett antal lagförändringar i enlighet med direktivet. För att följa upp effekten på dessa åtgärder har nu Svenska Teknik&Designföretagen frågat sina medlemsföretag hur utvecklingen varit de senaste två åren, hur betalningstiderna ser ut idag och på vilket sätt långa betalningstider påverkar verksamheten i företagen.

Svenska Teknik&Designföretagen

Oktober 2015

Bakgrund

Lagstiftningsmässigt har frågan långa betalningstider sin bakgrund i ett EU-direktiv som antogs i februari 2011. Direktivet innehåller bestämmelser om bland annat betalningsfrister, dröjsmålsränta och ersättning för indrivningskostnader.

Sverige införde den 16 mars 2013 förändringar i lagstiftningen i enlighet med direktivets syfte. Alla offentligt ägda verksamheter och bolag ska betala sina fakturor inom 30 dagar. Lagstiftningen är indispositiv, det vill säga tvingande och kan inte förhandlas bort.

För privata företag gäller, också detta sedan i mars 2013, att de ska betala fakturorna senast 30 dagar efter att leverantören lämnat krav på betalning. En skillnad i lagstiftningen mellan offentlig och privat sektor är att i den privata sektorn är längre betalningstider än 30 dagar tillåtna om borgenären uttryckligen godkänt detta. Något som starkt kritiserades i samband med att lagstiftningen infördes, då detta därmed riskerade att göra lagen verkningslös.

I samband med riksdagsbeslutet 2013 uppmanade riksdagen regeringen att återkomma med ett förslag på hur den införda lagstiftningen ytterligare kan skärpas. Utöver detta skulle regeringen lämna förslag på vilka åtgärder som skulle vidtas för att korta betalningstiderna.

I ett tillkännagivande från Civilutskottet i mars 2014, d v s ett år efter att lagstiftningen infördes, konstaterade utskottet att regeringen inte återkommit med något förslag på skärpning av lagstiftningen till riksdagen, vilket utskottet fann anmärkningsvärt.

Alliansregeringen meddelade, genom dåvarande näringsministern Annie Lööf, att regeringen skulle återkomma med skärpt lagstiftning om lagändringarna från mars 2013 inte ledde till förkortade betalningstider. Alliansregeringen återkom aldrig med något skarpt förslag.

Regeringen initierade också en dialog för att få till en självreglering i frågan, men samtalen avslutades efter två resultatlösa möten. Nuvarande näringsminister Mikael Damberg drev frågan i opposition, men sedan sittande regering tillträdde har hittills inget skarpt förslag lagts fram på riksdagens bord. Enligt en artikel i Dagens Industri (20 augusti) har Mikael Damberg gett tjänstemännen på Näringsdepartementet i uppdrag att följa utvecklingen i frågan. Inget datum för när detta ska vara klart meddelades.

Svenska Teknik&Designföretagen tycker

För Svenska Teknik&Designföretagen handlar frågan om långa betalningstider om att skapa förutsättningar för balanserade villkor i näringslivet. Men det handlar också om vilka risker, merkostnader och problem som medlemsföretagen ställs inför.

Grundläggande i svensk lagstiftning är att en vara betalas i samma ögonblick som den levereras. Lika grundläggande och självklart är det att varje företag ska kunna stå på egna ben, betala hyra, leverantörer, löner, skatter och så vidare.

Företag ska inte använda sin dominerande ställning för att försämra villkor för sina leverantörer, genom att exempelvis kräva långa betalningstider eller att dröja med betalning. Ett företag med dominerande ställning ska inte kunna använda sina leverantörer som bank.

De långa betalningstiderna innebär stor kapitalbindning för kunskapsintensiva och medarbetartäta tjänsteföretag. Ett bättre kassaflöde och högre likviditet skulle markant minska riskerna för företagen, förbättra den finansiella förmågan och ge bättre möjligheter för företagen att expandera, anställa och utvecklas. Långa betalningstider följs ofta av ytterligare försenade betalningar och ökad risk för kundförluster.

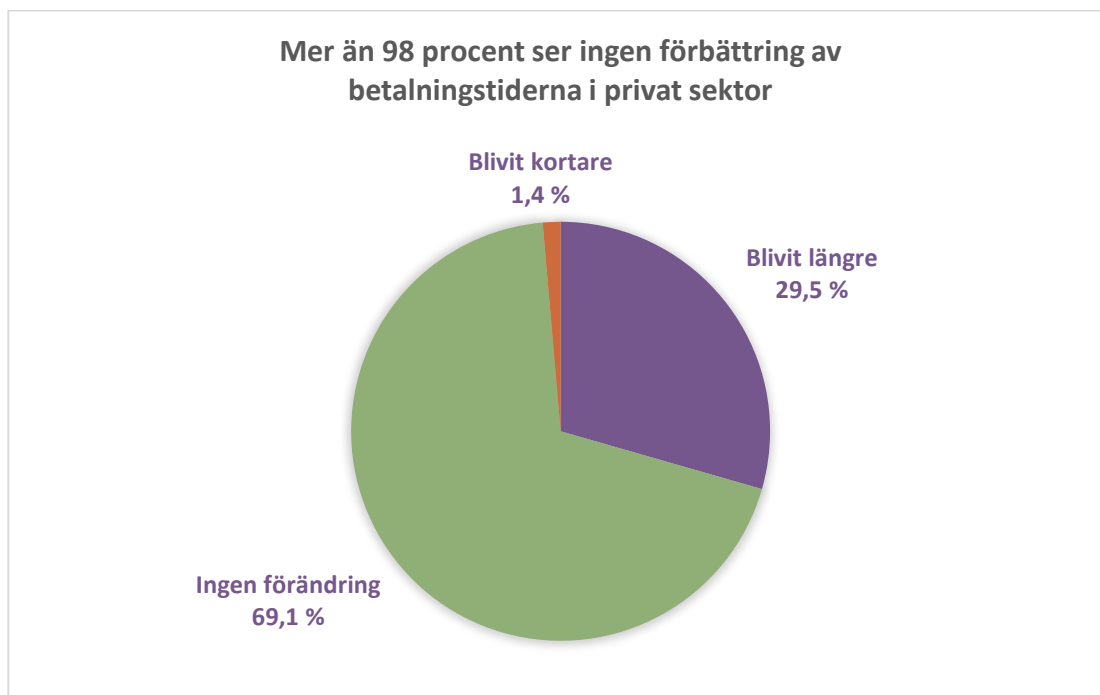
Ansvar för att juridiken stödjer balanserade villkor i näringslivet har regeringen. Balanserade villkor gynnar både svenskt näringsliv och svensk konkurrenskraft.

Resultatredovisning och slutsatser

Av svaren som kommit in kan följande resultat presenteras.

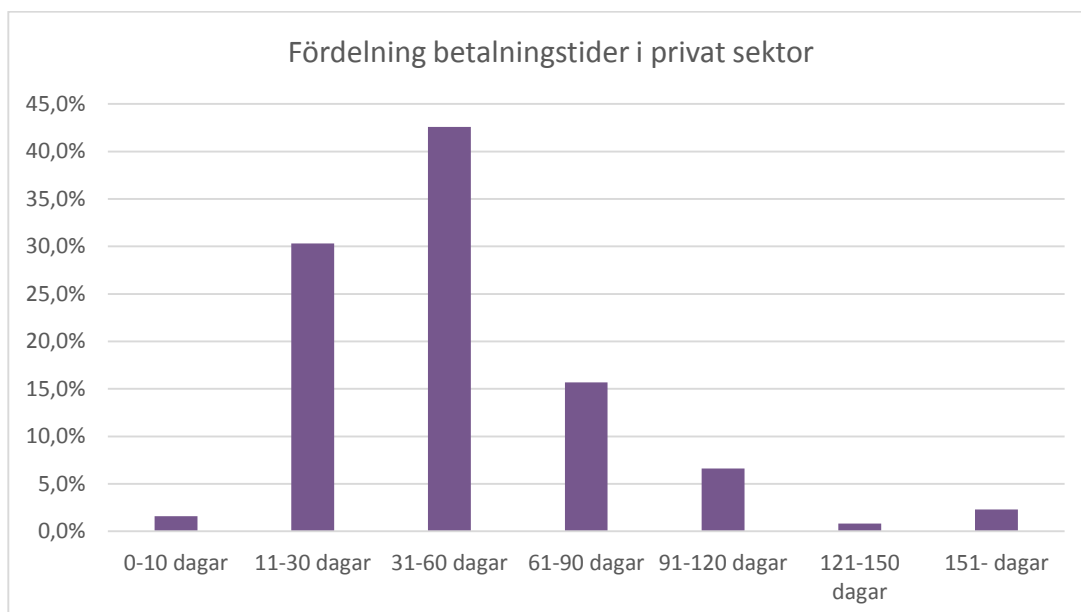
Ingen förbättring av betalningstiderna i privat sektor

Mer än 98 procent av respondenterna i undersökningen menar att betalningstiderna i privata näringslivet inte har förbättrats de senaste 24 månaderna. Nästan tre företag av tio (29,5 procent) menar att de har försämrats under samma period.

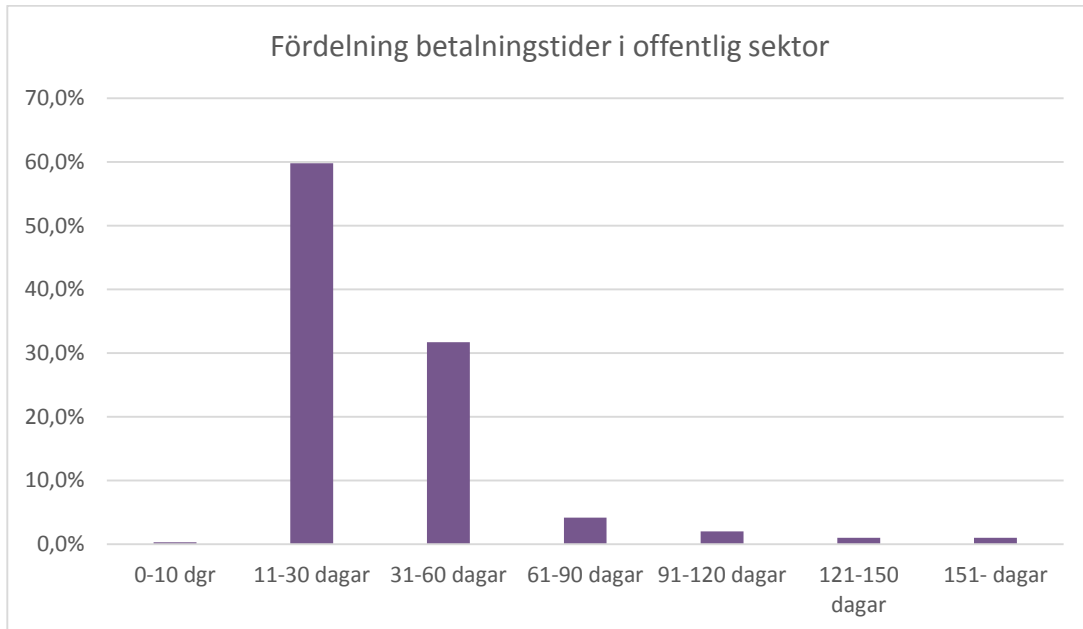
Störst del betalas efter 30 dagar i privat sektor

Närmare 70 procent av omsättningen i privat sektor betalas senare än 30 dagar, enligt företagen som svarat i undersökningen.

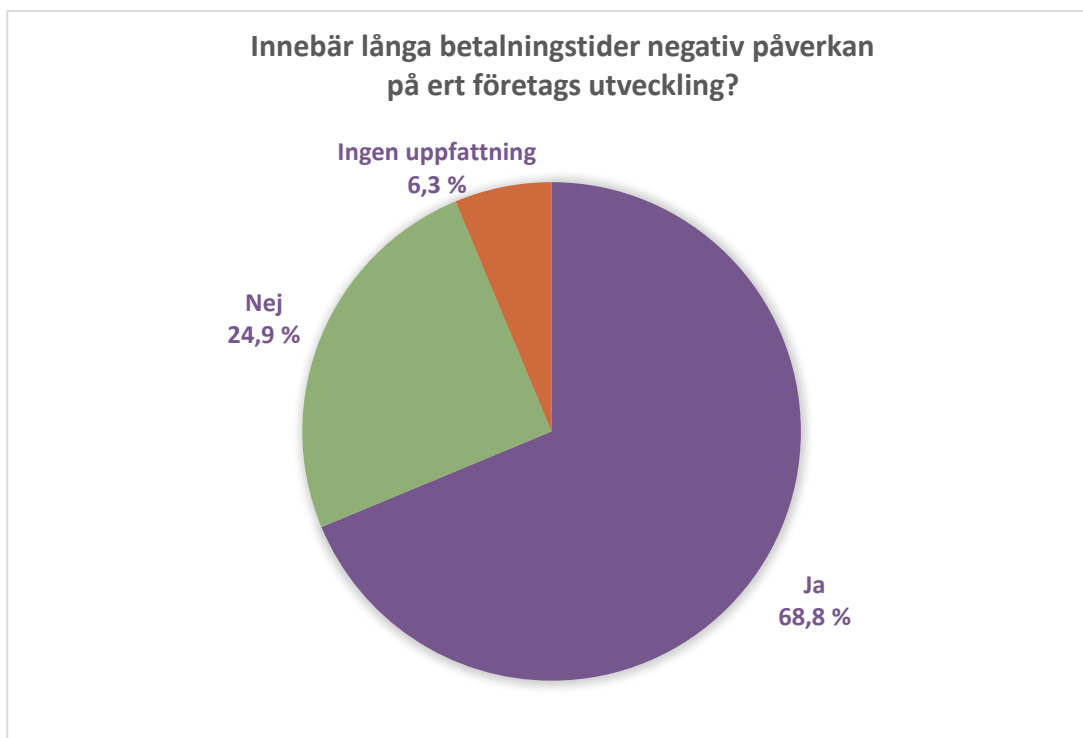
Mer än hälften av betalningarna i offentlig sektor klarar gränsen

60 procent av betalningarna i offentlig sektor klarar 30-dagarsgränsen. En tredjedel (31,7 procent) har en betalningstid på 31-60 dagar.

Negativa konsekvenser av långa betalningstider

Nästan sju företag av tio i undersökningen menar att långa betalningstider innebär negativ påverkan på företagets utveckling.

Negativ påverkan

Av de företag som angett att långa betalningstider innebär negativ påverkan anger nära 87 procent att det påverkar likviditet/kapitalbindning negativt eller mycket negativt. Motsvarande siffra för expansion och starta nya verksamheter är 45 procent.

Tre företag av tio menar att långa betalningstider påverkar negativt eller mycket negativt när det gäller möjligheter att anställa.

Ett företag av fem menar att långa betalningstider påverkar deras FoU-investeringar på ett negativt eller mycket negativt sätt.

	Marginell påverkan			Mycket negativ påverkan	
	1	2	3	4	5
Likviditet/kapitalbindning	1,0%	1,0%	11,2%	36,7%	50,0%
Expansion och starta nya verksamheter	9,2%	19,4%	26,5%	35,7%	9,2%
Anställa nya medarbetare	14,3%	23,5%	31,6%	22,4%	8,2%
FoU-investeringar	35,1%	20,6%	23,7%	13,4%	7,2%

Politikutveckling

Den lagändring om förändrade betalningstider som trädde i kraft den 16 mars 2013 är otillräcklig för att komma till rätta med de långa betalningstiderna. Enkäten visar tydligt att det inte skett några förbättringar av de långa betalningstiderna inom privat sektor. Tvärtom, enkätsvaren visar att situationen snarast försämrats sedan lagstiftningen infördes.

Inte heller offentlig sektor klarar att leva upp till lagens bokstav, enligt enkätsvaren.

Betalningstiderna är fortfarande för långa och enligt enkätsvaren slår detta hårt mot företagets likviditet/kapitalbindning, möjligheter att expandera, möjligheter att anställa samt att genomföra FoU-investeringar.

Av de företag som anger att långa betalningstider har negativ påverkan på företagets utveckling, anger tre företag av tio att det drabbar deras möjligheter att anställa. Detta är något högre siffra men ligger i linje med Intrum Justitias European Payment Report 2015, som presenterades tidigare i år. Rapportens slutsats var att långa betalningstider innebär 85 000 förlorade jobb i Sverige.

Svenska Teknik&Designföretagen vill se hårdare regler

Långa betalningstider innebär negativa konsekvenser för många företag. Det har belagts i minst en statlig utredning och samma slutsatser har framkommit i rapporter från exempelvis Intrum Justitia. Medlemsundersökningen som Svenska Teknik&Designföretagen genomfört pekar i samma riktning.

Svenska Teknik&Designföretagen vill att regeringen implementerar den lagstiftning som riksdagen redan fattat beslut om. Ett införande av lagstiftningen skulle betyda att 30 dagars betalningstid i privata näringslivet blir tvingande och inte kan förhandlas bort.

Undersökningen

Undersökningen genomfördes under perioden 14 till 22 september 2015.

Enkäten skickades ut till 585 vd:ar bland Svenska Teknik&Designföretagens medlemsföretag. Svarefrekvens: 156 svar (26,9 procent).

De svarande medlemsföretagen är arkitekter, teknikkonsulter och industrikonsulter och representerar en omsättning på 19,6 miljarder kronor, vilket motsvarar en tredjedel av branschens totala omsättning i Sverige.

För mer information

För mer information kontakta Anders Persson, näringspolitisk chef
anders.persson@std.se
tel: +46 (0)70-509 69 17

Om Svenska Teknik&Designföretagen

Svenska Teknik&Designföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för arkitekt- samt teknik- och industrikonsultföretagen. Vi samlar 750 företag med cirka 32.000 medarbetare i en bransch som skapar värden som varar. STD-företagen ingår i Almega - Sveriges största arbetsgivar- och branschorganisation för tjänsteföretag.

Branschen omsätter 60 miljarder i Sverige under 2014. Med utländska dotterbolag är omsättningen 74,5 miljarder kronor.